

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→*←

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager C. czégnél

→*←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhiva alba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A magyar iskola.

A közoktatásügyi miniszter beterjesztette az 1868 évi XXXVIII. t.-cz. és az ezzel összefüggő későbbi törvények gyökeres reformálását czélozó új törvényjavaslatát.

A sok külvéleményen, röpiraton, felolvasáson kívül három nagy ankét foglalkozott a miniszter törvényjavaslat-tervezetével, melyet ez év tavaszán tett nyilvánossá s mely a magyar közvéleményt azóta állandóan foglalkoztatta.

Valóban a magyar kultúra fejlődésére fontosabb kérdéseket régi idő óta nem tárgyalt a magyar képviselőház. Hatalmas nagy perspektívák nyílnak meg szemünk előtt, olvasván e törvényjavaslatot, melynek célzatait szabatos rövidséggel, de kellő határozottsággal fejt ki a hozzáfűzött beható indokolás.

A magyar iskola ime magyarrá lesz s meg vannak adva a kellő garanciák arra, hogy azzá lehessen. Viszonyaink e szempontból megdöbbenően szomorúak. A nem magyar anyanyelvű lakosság 83,2 százaléka nem ért, nem beszél magyarul. Itt tehát sürgős és gyökeres segítségre van szükség. A miniszter törvényjavaslatában kimondja, hogy ha a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20%-a magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendékek között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használandó.

Most 3343 olyan népiskolánk van, a melyek kizárólag nemzetiségű tannyelvűek, a hol a magyar gyermekeket nem tanítják magyarul. A törvényjavaslat tehát a magyar tannyelvet ilyen esetekben párhuzamossá teszi s ez által úgy a magyar, mint a más anyanyelvű gyermekeknek a magyar nyelv

megtanulását megkönnyíti. Betetőzi ezt az intézkedést az a rendelkezés, hogy az ismétlődő tanfolyamokon, tehát a fejlettebb 13—15 éves életkorban, a tanítás nyelvét az egész vonalon kizárólag magyarrá teszi.

A javaslat szigorubbá teszi a tankönyvek ellenőrzését, rendezi az ismétlődő tanfolyamokat, meghatározza a szorgalomidőt s precizirozza az iskolamulasztások ellenőrzését. Ilyképp a fennálló hiányokat nagy körültekintéssel javítja.

A rendes községi vagy felekezeti tanító fizetése minimum 800 korona, tisztos lakás és a fizetés kiegészítő részét alkotó iskolai ingatlan hasznélvezete, melyet a javaslat szintén pontosan meghatároz.

Ehhez járul, hogy az iskolai főhatóság kívánatára az állam 1000 koronáig is nyújthat fizetékiegészítésre államsegélyt, s a tanítónak nem öt, hanem hat korpótlék biztosítatik. A maximális javadalmazás, a mellékjövödelmeken kívül 1400, illetve 1600 korona, mely a nyugdíjba is beszámítatik. A kezdőfizetés ilyképp az állami tanítókkal — ott, hol a felajánlott államsegély teljes mértékben igénybe vétetik — teljesen egyenlő lesz.

Ez a fizetésrendezés 7,577.509 korona állami hozzájárulást jelent. Ha a miniszter a tanítók kívánságait teljes mértékben kielégíthette volna, akkor 23,855.600 koronára lett volna szükség.

A törvényjavaslat intézkedik a fegyelmi vétségek megtorlásáról, a magyar nyelv tanításában tapasztalt eredménytelenség esetén követendő eljárásról, a tanítói esküről s kimondja, hogy ha tanítónő vagy kisedővőnő más helyre férjhez megy, állásáról lemondottnak tekintendő. Mert ilyen esetekben valószínűleg megostromolták a kormányt az érde-

keiknek megfelelő áthelyezésekkel, amelyek pedig csak ritkább esetben fedik az iskola érdekeit.

A tanítóképzés- és képesítésről szóló részben erősen hangsúlyozva vannak a magyar nyelv jogai, amikor kimondja, hogy a nem magyar nyelvű képzőkben a magyar nyelv, irodalom, történet, földrajz és alkotmánytan magyarul tanítandó, még pedig olyan heti óraszámmal, mint az állami képzőkben. A tanítóképesítő szakvizsgálatot kivétel nélkül magyar nyelven kell letenni.

Nagy fontosságú intézkedéseket találunk a javaslatban a tanítók képesítéséről, amikor a tanítói oklevél kiadását és a végleges alkalmazásra való jogosultságot állami vizsgáló-bizottság előtt kiállandó képesítő szakvizsgálathoz köti.

A javaslat gyakorló tanítói éveket is biztosít, mint ahogy volt ilyen és lesz ezután fokozottabb mérvben a középiskolánál is, amely intézkedés pedagógiai hatása kétségenkívüli.

A tanfelügyeletet a javaslat szakvizsgálathoz köti, melyet különben egész Európában rég behoztak és mindenütt fényesen bevált.

E nagy fontosságú intézkedéseken kívül van a javaslatnak egy új, különös figyelmet érdemlő rendelkezése is, olyan, melyet kétségkívül általános lelkesedéssel fognak fogadni. A javaslat ugyanis súlyt fektet arra, hogy népoktatásunk egész szervezete, a honvédelem szempontjából is eredményesen felhasználhassék s így szabályozza a védképesség emelésére szükséges rendelkezéseket is s gondoskodik arról, hogy a tanítói kar a honvédelem fejlesztésének nagy munkájában az eddiginél intenzívebb módon közreműködhessek,

TÁRCA

Temetőben.

Szerettem én bejárni mindig
A vadvirágos temetőt,
Hol nyugtot lelek mindörökké
A boldogok s a szenvedők.

Együtt pihen a gyermek s anyja,
Öreg szülők és unokák,
A férj, a nő, a hűség, jószág,
Kinyílt virág és száraz ág.

Hol a kihavadt szív fölébe
Szomorú fűz lombja borúl
S reá az őszi dér lehére
Hervadt levél zizegve hull . . .

Egy-egy sirdombon a virágok
S a sírkésztre irt nevek
Jó ismerősim, én megállok
S mindegyikkel beszélgetek.

És mintha mindegyik halomról
Csendes hang szállna szólanul,
Boldog kinek sírja fölé már
Szomorú fűz lombja borúl . . .

Dr. Radványné Ruttkay Emma.

Sok a jóból is megárt.

Ha nem hiszed, hát ide halgass.
Történt, hogy szünidőre meghívott magához
Kis-Tücsökdre apám testvére, Sas Géza. Mi sem természetesebb, hogy rögtön indultam Géza bácsiékhöz,

hol oly remekül töltheti a nyarat. Apám egy százast nyomott a markomba, hogy legyen, a mi kell az úton, hogy valahogy szükségem ne szenvedjek, különösen pedig, hogy Kis-Tücsökd lássa, hogy nem vagyok ám ágrólszakadt legény, ki szegyet hoz az ő-i Sasokra. A százast és a jó tanácsokat zsebre vágva vígan robogtam a bácsiék felé.

Kis-Tücsökdön minden a lehető legjobban ment. Kiköltöztünk a pusztára ott lézengtünk egy hónapig, s így még akarva sem költöttem volna el százastomat, amit a bácsi is különben a világért sem engedett volna meg. Étel-ital, amennyi kellett; kocsis, hátszó, számfogat akár reggeltől-estig. Szóval remekül megvoltam. Mig csak nem írja a hónap végével atyám hogy sok is volt már talán a jóból, jöjjenek haza, mert ők elsején elutaznak hazulról kell valaki a házhoz stb. Érthető, így minden marasztalás ellenére válnom kellett, pedig olyan szép volt a kis-tücsökdí élet!

Géza bácsi kocsisa behajtott velem a faluba: mellényszobomban egy pár korona, de tárcámban a híven megőrzött százast! Ott voltam a vasútnál. A kocsis, hogy megkapta borraalóját, elpatkolt, s én magamra maradtam. De hát kell is valakinek segítő keze egy Sas fiúnak, kinek tárcájában ott van a híven megőrzött százast?! Bekopogtatok a pénztárosnál s kérek egy másodosztályú jegyet.

„Öt korona” — mondja a vasúti.

Kivágom százastomat „Váltsa, kérem!”

Visza vágja és rám kívált: „Hát nem tud olvasni az úr, mi? Hát nem áll kiírva, hogy tartsa fölvaltva készen a pénzt, hé?! — Váltsom másutt!”

Ki kvatom a mellényemnek minden zsebet, de csak négy koronám volt.

„Hát hol válthatok, kérem?”

„Nézzen oda át” — s azzal becsapja ablakát. Rohanok oda át, a dohányoshoz.

„Tudna kérem, százast váltani?”

„Majd megnézem” — szól, s azzal, nagy nyugalmal ki kutatja összes fiókjait, de csak nincs annyi pénze.

„Hanem ha már itt a százast, úgy várjon kérem, egy kissé.”

Várom; a dohányos meg beszél valamit a szomszéd szobába, ahonnan egy sereg kíváncsi gyermek tör a nyakamra.

„Százast! százast! Lássuk! Egy igazi százast? Mutassa, mutassa!” és ráncigálnak, ki jobbra, ki balra.

No, gondoltam ennek fele sem tréfa; még szét-tépi az én híven megőrzött százastomat, aztán válthatom, ahogy tetszik.

Futni szegyen, de hasznos: ki a boltból, utánam a gyermekek:

„Egy százast egy százast!”

A zajra a szomszéd ház ablakából kidugta fejét Kis-Tücsökd két szépe, a „százast” „százados”-nak értvén, de csalódva kellett megpillantaniok az óhajtott „két fejű” helyet a fejvesztetten rohanó — Sast. Képzem hogyan kacagtak futásomon, mely még a kőnigrácinél is remekebb lehetett.

Lihegve érkezetem a vasúthoz. A százast sok volt a négy korona kevés, így hát három koronáért kértem jegyet a harmadik osztályba. A kalauz sietve betuszkolt egy zsúfolt kocsiba, s a vonat megindult.

Buuda, istálló- és pipaszag vegyest, de legalább vigasztalódtam, hogy két koronát megtakarítottam, s mi fő, megmaradt híven megőrzött százastom. Hozzá még közben ingyen megtanultam a loápolást,

E számhoz fél ív melléklet van csatolva.

Melléklet a „Végvidék” 44. számához.

tag helyére új tag választandó. A választás ilyen esetben a legközelebbi rendes választásig érvényes.

22. §. Az igazgatóválasztmány hatásköre.

Igazgatóválasztmányi ülések két havonként tartatnak. Rendkívüli igazgatóválasztmányi ülést a szükséghez képest, az elnök bármikor hívhat egybe. Az igazgatóválasztmányi ülések az ülést megelőzőleg 24 órával előbb körözvény útján hivandók egybe.

23. §. Az igazgatóválasztmányi ülések tárgya mindazon ügyek feletti intézkedés a melyek ezen alapszabály 3. szakaszában felsorolva s melyek a közgyűlésnek fentartva nincsenek.

Az igazgatóválasztmány állapítja meg évről évre a munkatervet, továbbá a kezelési ügyrendet; gondoskodik az egyesület termékeinek értékesítéséről s meghatározza a felszerelések használati díját. Kiállításokat rendez. Megalapítja a mezőgazdasági termények muzeumát s azt gyarapítja. A rendes közgyűlés megtartásának idejét meghatározza s ennek tárgysorozatát összeállítja. Az elért kísérleti eredményekről a gazdaközönséget időközönként a helyilapok útján értesíti. A kertészt s szükséges segédszemélyzetet felfogadja s elbocsátja. Tagokat az egyesületbe felvesz. Fedhetlenséget elvesztett tagokat az egyesületből kizár. A pénztárt, tetszés szerinti időközönként, kiküldöttjei által revancsoltatja. Ezenkívül a leltárt felvétel. A jövő évi költségvetést előkészíti. Az egyesület működéséről szóló évi jelentést a titkár tervezete alapján összeállítja s a közgyűlés elé terjeszti. Rendkívüli közgyűlést a szükséghez képest egybehív s annak megtartási idejét s tárgysorozatát megállapítja. Gondoskodik a közgyűlési határozatok végrehajtásáról. Ellenőrzi a tisztviselők működését s megállapítja kiküldetéseik alkalmával azok napidíját s költségeit. Javaslatot tesz a közgyűlésnek tiszteletbeli tagok megválasztása iránt. Végre jogában van a közgyűlés által jóváhagyott költségvetés keretében, a szükséghez képest a felvett összegeket az egyesület céljaira felhasználni.

Az igazgatóválasztmány üléséről jegyzőkönyv vésztetik fel, melyet az elnök és titkár ír alá s mely a következő igazgatóválasztmányi ülésen egész terjedelmében felolvasandó és hitelesítendő.

24. §. Az igazgatóválasztmány jogosítva van saját kebeléből a szükséghez képest gazdasági szakosztályokat szervezni s ezek működési körét meghatározni.

25. §. Az elnök hatásköre:

Képviseli az egyesületet a kormány, bíróságok, hatóságok, jogiszemélyek, testületek s egyesekkel szemben. Összehívja a köz- és igazgatóválasztmányi üléseket s vezeti azokon a tanácskozásokat. Gondoskodik az igazgatóválasztmány határozatainak végrehajtásáról. Titkos szavazás esetén kinevezi a szavatszédő bizottság tagjait. Kijelöli a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőit. Joga van a pénztárt bármikor felülvizsgálni. Utasítást ad a titkárnak az ügydarabok elintézésére. A költségvetés keretében megállapított összegeket utalványozza. Sürgős esetekben 100 koronáig terjedhető összeget utalványoz s ezt a legközelebbi igazgatóválasztmányi ülésnek jóváhagyásáig végett bejelenti. A kérészt s felfogott munkások felett a fegyelmi jogot gyakorolja. Szavazategyenlőség esetén dönt. Megbízást és felhatalmazást ad az egyleti ügyésznek az egyesület jogi ügyekben képviselni s végre a titkár, pénztárnok s ügyész akadályoztatása esetén gondoskodik azok helyettesítéséről. Minden ügydarabot aláír.

26. §. Az alelnök.

Az alelnök akadályoztatása esetén, annak szóval vagy írásbeli megbízása folytán az alelnököt helyettesíti s ez esetben ugyanazon jogai és kötelességei vannak, mint az elnöknek.

27. §. A titkár.

A titkár vezeti a közgyűlési és igazgatóválasztmányi ülési jegyzőkönyveket, valamint az összes rendtartási könyveket. Elkészíti az évi jelentés tervezetét; végzi az összes írásbeli teendőket. Minden jegyzőkönyvet, ügydarabot az elnökkel aláír. Elintézi az elnök utasításai értelmében a beérkezett s kiadandó ügydarabokat.

Kezeli az irattárt, a könyvtárt s őrzi az egyesület pecsétjét. Akadályoztatása esetén helyettesítéséről az elnök gondoskodik. A titkár a közgyűlés által megállapított tiszteletdíjat, valamint irodaáltalányt kap.

28. §. A pénztárnok.

A pénztárnok az egyesület készpénz vagyonát kezeli.

A pénztárnok köteles: A közgyűlés által kiadandó utasítás szerint a könyveket vezetni és a kezelt készpénz értékekről számot adni. Köteles továbbá minden igazgatóválasztmányi ülésen a pénztár állapotát kitüntetni s a rendes közgyűlésen a bevételek s kiadásokról rendes kimutatást szerkeszteni s az egyesület készpénz vagyonáról számadást előterjeszteni; a tartozásokról rendes jegyzéket vezetni, a hátralékok összegét az adósok névjegyzékével együtt behajtás végett az elnöknek minden év december hó végéig benyújtani. A tagdíjak beszedésére és a postai küldemények felvételére akadályoztatása esetén az elnök jogosított. Akadályoztatása esetén helyettesítéséről az elnök gondoskodik. Ha a pénztárba tekintélyesebb összeg folyt be, erről az elnöknek jelentést tesz, s ki annak gyümölcsösztetése iránt intézkedik.

Kifizetéseket csak az elnök utalványozására teljesít.

(Vége következik)

H I R E K.

Halottak napja. A keresztény világ november 2-án ünnepli: a halottak napját. Könyv omlik a sírdombra, mely halottainkat takarja, sóhaj, ima száll a Mindenség Urához, kinek örök birodalmában azoknak lelkei, kik itt velünk együtt szenvedtek és reménykedtek, a földi salaktól megtisztva, a mennyei élet tiszta boldogságát élvezik. S mégis a bűnök, könnyek és emlékezésnek szomorú napja ez, mert mi földi gyarló halandók kedveseink elhunytán csak a mi fájdalomunkat mérlegeljük, érezzük. Pedig azok az igazi boldogok, a kik a földi szenvedéseken immár túl vannak. Halvány mecsek gyulnak ki a halotti pompába öltözött koszorus sírokou, az emlékezésnek és szeretetnek megható, néma tanúi. A halottak birodalma pedig meg fog népesülni. Szülők, testvérek, gyermekek, rokonok és jó barátok ezren és ezren fognak a virágos sírokhoz zarándokolni, hogy emlékezzenek, könyvezenek és imádkozzanak. Hogy emlékezzenek azokról, kik talán még nem is oly régen szerető testvér, jó, engedelmes gyermek, gondos, önfeláldozó szülő, testi-lelki jó barát voltak s kik immár por és hamú; hogy sirassák az elmúlt örömeik rövid perceit és imádkozzanak érettők és önmagukért. Halottak napján menjünk a temetőbe — emlékezni és imádkozni.

Személyi hír. Lasz József a temesvári kir. tábla elnöke a hét elején városunkban időzött és megvizsgálta a helybeli kir. törvényszéket, hol mindent a legpéldásabb rendben talált.

Városi közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága október hó 31-én tartandó V-ik rendes közgyűlésének tárgysorozata a következő:

1. Polgármester havi jelentése. —
2. Kolozsvar város megkeresése a kisajátítási törvény módosítása tárgyában intézett feliratának támogatása iránt. —
3. Debreczen város megkeresése a magyar nyelv és jelvényeknek a külképviseletben érvényre juttatása iránt intézett feliratának támogatása iránt. —
4. Zombor város megkeresése az élelmi szerek mesterséges drágításának megállítására iránt intézett feliratának támogatása iránt. —
5. Az országos magyar gazdasági egyesület megkeresése a galíciai bevándorlás megállítására iránt intézett feliratának támogatása iránt. —
6. Az 1905. évi virilis néj-gyék bemutatása. —
7. Az 1905. évi vár. költségvetések tárgyalása. —
8. 1905/1906. évi utadó költségvetés. —
9. Jelentés a „Mária-Val-ria” alap vagyoni állapotáról. —
10. A helyben működő csendőrségre vonatkozólag köteendő szerződés tervezete. —
11. A mezei rendőrség újjászervezéséről alkotott, kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendelet kihirdetése és életbeléptetése. —
12. Előterjesztés az itteni légszuszgyár megváltása illetve más közvilágítási berendezés kérdésében. —
13. A m. kir. járási erdőgondnokságnak átírata, a városi erdőterületek kiegészítése iránt. —
14. Előterjesztés egy negyedik országos vásár tarthatásának ki-szűköltése, a mostani vásárok megtartási napjainak áthelyezése és a vásár tartási jog megváltása tárgyában. —
15. Schulez Simon fakesereskedőnek kérvénye, telepével határos 1000 m² városi területnek bérbeadása iránt. —
16. A „Pancsova” vasúti állomás előtti feljárók fenntartásához a város által fizetendő évi hozzájárulás tárgyában előterjesztés. —
17. Az 1904. évre szükséges póthitelek iránt előterjesztés. —
18. Koncsek Sándor dijnok kérvénye, segély iránt. —
19. János Károly rendőr nyigdíjazás iránti kérvénye. —
20. Ugyanily kérvénye Bús András rendőrnek. —
21. Búza Petrec Zsuzsanna baba — oklevelének kihirdetése. —

Új egyházi felügyelő. A pancsovai ág. ev. egyházközség mult vasárnap tartott gyűlésében egyhangulag Nauer György kir. törvényszéki vizsgálóbíróvá választotta egyházi felügyelővé. Az új felügyelő városunk társadalmának egy igen kedvelt, rokonszenves tagja, kinek működése bizonyára maradandó lesz az itteni ág. ev. egyház életében.

Áthelyezés. Dr. Votisky Géza torontálmezei — és Hajnal Bernát beregmezei kir. tanfelügyelői tölnek kölcsönösen áthelyeztetettek.

Szanatoriumi hölgybizottság városunkban. A József főherceg Szanatorium Egyesület hölgybizottsága városunkban is megalakult. A bizottság megalakítása valóban szép, nemes és üdvös gondolat volt, mert minden ügynek gőznie kell, amelyet a magyar nők felkarolnak. A megalakult hölgybizottság tagjai:

B. Zákó Miláné, Christian Antalné, Csuresin Miklósné, Fritsch Fülöpné, Fritzsche Ernőné, Dr. Gyertyánffy Jenőné, Özv. Gramberg Ferdinándné, Graff J. Pálné, Dr. Jovánovics Istvánné, Jovánovics Milánné, Dr. Karattur Arthuré, Dr. Kehrer Károlyné, Mattanovich Adolfné, Dr. Milassin Kálmáné, Mannó Györgyné, May Márkusné, Dr. Publik Ernőné, Radda Mihályné, Reich Gáborné, Dr. Sesitinszky Adolfné, Scholmáshy Adolfné, Szabó Jánosné, Dr. Sztauojevics Beatrixné, Tordai Györgyné, Ulmer Józsefné, Dr. Weil Adolfné, Dr. Wittigschlager Rezsőné, Özv. Zsivkovics Mária.

Mulatság a körben. A Társaskör nov. 5-én saját helyiségében házi estélyt rendez. A műsor gazdag. Lesz vigjáték, vonós-négyes, ének, fuvola, cimbalom stb.

Egy elfelejtett közgyűlési határozat. A törvényhatósági bizottság székelvényi Christián Antal indítványára mult évi november havi közgyűlésen elhatározta ill-tve utasította a város polgármesterét, ki a pancsova-petrovoszelli vasút részvénytársaság elnöke is, hogy a vasútrészvénytársaság évi jelentéseit a városi közgyűlésnek mindig mutassa be még pedig oly időben, hogy a részvénytársaság üléseitől számított 14 nap alatt tárgyalható legyen. Ugy tudjuk, hogy a vasúttársaság hónapokkal ezelőtt tartotta közgyűlését, hallomás szerint jelentését ki is nyomatta, de a város közgyűlésének még ez időig be nem muatta. Vagy talán tényleg úgy van, mint az ügykezelő nyiltan hirdeti, hogy a városnak a vasút dolgaihoz semmi köze?!

Kiállítási hírek. A lefolyt héten 36 új helybeli iparos kiállító jelentette be a kiállításon való részvételét. Eddig-ig van 232 ipari — 59 női kézimunka — 19 segédek és inasok és 13 mezőgazdasági bejelentés. Ujabbán Grossler Károly budapesti gépgyáros is kért 250 négyzet méter területet gyártmányai részére. — Franzfeld község utánzásra méltó módon vesz részt jövő évi kiállításunkon. A megszávozott anyagi hozzájáruláson kívül elhatározta Franzfeld községe hogy kiállítói részére külön díszes pavilont épít. A franzfeldi ipartestület pedig 500 korona kamatmentes kölcsönt bocsájt szegény sorsu kiállító tagjainak rendelkezésére.

Helyreigazítás. Mult számunkban említettük, hogy a német városok drzdai kiállításáról közgyűlési határozat értelmében teendő jelentés még nem nyújtott be. Illetékes helyről nyert értesítés szerint a jelentés már régen lett beadva. Nagyon szívesen közöljük a felvilágosítást és csak azt jegyezzük meg, hogy a legilletékesebb, a jelentés tételre kötelezettek nyilatkozata volt hírtük alapja.

Meglopott főkapitány. Hétfőn, fényes nappal elloptak a városi főkapitány udvarából egy kocsi-va való kukorica szarát. A tettes elvesztett nyomát — nyomoza a rendőrség erőlyesen, de sikertelenül. A maliciozus tolvaj úgy látszik nagyon ismerős a helyi viszonyokkal, azért lopott nappal, mert tudja, hogy éjjel a főkapitányi lak és hozzá tartozó részei és környéke külön rendőrségi őrizetnek örvend még akkor is, ha az egész város területére, mint egy elmúlt közeli vasárnapon éjjel megesett, csak két rendőr jutott is. No de hisszük, hogy másként lesz, ha eljön a csendőrség világa.

Bérbe adott városi földek. A buza vetés alá kerülő városi földek bérbeadását a mult héten fejezte be Jovánovics Sándor gazdasági tanácsnok. A bérbe adott 451 hold földért 12139 korona évi hasznóbér folyt be. Egy holdért átlag 27 korona bér fizetett. A végeredmény 700 koronával kedvezőbb mint az ugyanezen földekért 1902-ben elért hasznóbér.

Államsegély. A kereskedelmi m. kir. miniszter Pancsova város utalappja javára a f. évre 5000 kor. államsegélyt utalványozott.

Rendőrségi tevékenység. Penteken igazi őszi időjárás volt. Szakadatlanul esett az eső, úgy hogy még a kutyák sem verték ki sehol. Közbiztonságnak annyira leszólt őrre azonban éberem örködtek a rendre. Délután ugyanis szakadó esőben — mint egy kávéházi vendégtől értesültünk — egy rendőr forgos kalppal, szinte szokatlan díszben, daczolja a szakadó esővel és ritkán tapasztalt türelemmel és humanizmussal a vároházára terelt egy lármázó, csendháborító hat százból álló — liba sereget. Aztán mondja valaki, hogy nálunk nem csipik el a csendháborítókat. Különösen ha behajtásukért díj jár. Hát ha a tolvajokért stb. is bizonyos díj járt volna, nem lett volna-e eredményesebb a rendőrség működése. De ez a javaslat eső után köpenyeg, mert nyugalomba a vonuló rendőrséget november 1-étől csendőrség helyettesíti.

Fertőző betegségek állása. Városunkban a mult héten 5 vörheny- és 1 bárányhimlő eset fordult elő. Egy gyermek difteritiszben meghalt.

Végrehajtás akadályokkal. Az idej rossz termés különösen mélyen sújtotta F. M. földesurat, kinek birtoka túl volt amúgy is terhelve és a végrehajtások napirenden voltak nála. A végrehajtó, ki a szomszéd városból jött mindig a tanyaára, nagy előzékenységet tanusított mindenkor a földbirtokossal szemben, úgy hogy mindig egyedül végezte feladatát és se becstis, se fiskális nem kiserete útjára. Azért meglepte, midőn egypár héttel ezelőtt a régi kuria kaput éppen a szeme előtt zárták be és az uraság kocsi-va rácsot át megmagyarázta, hogy a végrehajtót kísérettel együtt nem engedi át a nagyságos úr a kapun. Hiába magyarázta a végrehajtó, hogy az a két úr, ki vele jött, előtte teljesen ismeretlen s csak a véletlen alkalmatosságot használva ki, hozta őket az ő kocsi-va az urasághoz, a kocsi-va nem nyitott kaput, mert kérdésére, hogy mit keres akkor itt az két úr is, azt a választ kapták, hogy ők csakis az urasággal hat szemközt intézhetik el jövetelük célját. Majd a végrehajtó az idegenektől bocsánatot kérve, egyedül ment be a földesúrhoz és felvilágosította a ház urát a künn várakozó két úr kinos helyzetéről. A házigazda ezek után egy külön szobában fogadta a két látogatót. Ezek megkérték, hogy most már tekintettel arra, hogy végrehajtó van a háznál, zárná be ezen lakosztályhoz vezető ajtókat, mert előbb nem mondják el jövetelük célját. A látogatók rejtélyes magaviselete nagyon izgatottá tette a földes urat. Az izgalom azonban a szóval ki nem fejezhető öröm hatása alatt csak fokozódott, midőn megtudta, hogy ezek a vendégek Török A. és Társa budapesti bankházából jöttek, hogy kifizessék nekik az előbb napon nyert legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt. A végrehajtó segédszemélyzetének tartott vendégek — most már a szerencse követői, árverési jegyzőkönyv helyett hálalevel-t vittek el a Török bankháznak.

E végből a népiskola tantárgyai közé felveszi a testgyakorlást, tekintettel a katonai gyakorlatokra, hogy a fiatalság már zsenge ifjkorban mintegy játszva szokják hozzá azon legegységibb katonai gyakorlatokhoz, melyeket eddig csak mint serdülő ifjú tanult megismerni, különben is e gyakorlatok a test egyenletes kifejlesztésére a legalkalmasabbak.

Az ismétlő-tanfolyamokon folytattatik a katonai gyakorlatok tanítása, főképp a céllövészetnek a nép szélesebb rétegeiben való meghonosítására való tekintettel s e cél elérésére a honvédség közreműködését is igénybe fogják venni. Katonai neveléssel egyébként már Anglia, Svájc, Franciaország, főképp Olaszország is intenzíve foglalkozik.

A tanítóképzőkben természetesen kötelező tárggyá kellett tenni a tornaszatot, a katonai gyakorlatot és céllövészetet, főképp ez utóbbinak van nagy jelentősége, mint azt a bur és japán háborúk igazolták s amit a magyar közvélemény is mind hangosabban sürget.

Az új törvényjavaslatnak ime ezek a főbb rendelkezései. Mind arra van hivatva, hogy átalakítsák a jövőendő magyar iskolát, s erős egészséges, hazafiasan érző magyar honpolgárokat adjon a hazának.

Társadalmunk újja alakulása.

Az igazán komoly válság, melybe társadalmi életünk jutott, bőven juttat anyagot a gondolkodásra, s azt hisszük, hogy az ellentétek kiegyenlítésére s a társadalmi életnek a rendes mederbe való visszatérésére az összes társadalmi egyének együttes működésére van szükség.

Az igaz hogy a társasélet nem közönséges költségeket is igényel a mire a nagy többség tekintettel szerény fizetésére képtelen, s a ki ezt figyelembe nem veszi keservesen tapasztalja rövid társadalmi szereplése után, hogy mily nagy adóssági terheket akasztott nyakába a társas élet.

De különösen figyelembe, kell venni az itteni nehéz megélhetési viszonyokat, s a ki a társas életet újra felakarja állítani, annak ezen ilyen fontos körülményt figyelmen kívül hagynia nem szabad.

Első sorban is az anyagi viszonyok javítására van szükség s bátran állíthatom, hogy ha az anyagi viszonyokon segítve lesz a társadalmi élet is lassankint élénkül s észrevétlenül erősbödik míg végre vissza áll a rendes állapot.

Az anyagi viszonyok javítása érdekében munkálatok érintkezésbe hozzák egymással a társadalmi egyedeket s a kezdetben nagyobb időközökbeni összejövetel mind rövidebb időközökben ismétlődve, az egymással gyakori érintkezések alatt az egyéni vonzalom később barátsággá alakul át.

a földtrágyázást és egyéb ily hasznos tudni valókat, miket drága pénzen tanítanak Magyaróvárott.

Csakhamar megállt a vonat, s kiszállottunk Nagy-Tücsökdön, mely valamivel nagyobb fészek Kis-Tücsökdönél. — Körülnézek: egy órház az egész állomás, de annál több a váltó, mert — mint kalauzunk mondá — itt csomóznak össze a vicinálisok.

„Meddig állunk? — kérdezem.

„Hát csak állunk vagy egy félóraig, míg meg nem érkezik C-igásról a gyorsvonat? —

No gondoltam, úgy benézek, hátha akad valaki, aki fölvaltja híven megőrzött, de mégis kissé kellemetlen szásasomat.

Podgyászomat kivettem a kocsiból, de az ór nem akarta felügyelete alá venni.

„Veszem, de fizet érte az úr! —

Miután pedig ez viszonyaim közt drága mulatság lett volna, magamnak kellett „elvallanom“ a podgyászt a községbe. A kocsmában csillapítva szomjamat, éhségemet, kértem a Mózsit, hogy váltsa föl a szásasomat.

„Jaj, kérem, ép ma fizetem a havi-bért, nem tehetem; — hanem várjon csak kérem, erre megy ni a Pista bácsi, az valamikor pénzes ember volt...“ — s azzal beint egy marcona alakot, s pár szót váltán vele, rám szól ám Pista bácsi:

„Hallja az úr, hogy hívják kendet? —

„Ép úgy kérdezhettém magától! — feleltem boszankodva.

„Fél az úr, mi? — Ez már gyanús! —

„Fél, aki fél; — hanem hallja, vagy váltsa föl a szásast...“

„Csak csendesebben; — de hol az a szásas? —

Oda mutatom neki.

„Csakugyan az lehetne! —

„Hát az is; hanem“ — szóltam türelmetlenül — „váltsa már, adok akár egy koronát rá, de sietnem kell a vonathoz.“

„Vagy úgy? No, megvagy jómadár! — azzal fogja szásasomat, podgyászomat, rám zárja az ajtót,

Tehát a ki társadalmi életünk újja alakításának nagy munkáját magára akarja vállalni, első sorban tevékenységét ez irányban kell, hogy megkezdje.

Talán sehol ez országban nincs úgy kiszolgáltatva a közönség a kalmárok kizsákmányolásának úgy, mint minálunk, sehol sem uralja a piacokat úgy kárta mint épen itt, mert mindenütt van verseny csak itt nincs. Az élelmes kapzsi élelmi cikkek árúsító már korán reggel járja a piacot s a vidékről jövő árúsítókat figyelmezteti az általa megszabott árakra; persze a vidéki árúsító is szívesebben adja el drágábban a terményeit, a kufár tanácsát örömmel fogadja s így a közönség sokszor olcsóbban veszi a helybeli kufártól az élelmi cikket mint a vidéki elárúsítótól.

Tehát első sorban is az árúsok közt a versenyt kell előidézni. Tekintettel azonban az árúsok közti kárta, ezt csak úgy lehet előidézni, ha egy szövetkezet alakíttatik. A jelenlegi viszonyok közt egy ily szövetkezet nélkülözhetetlen, mert működése nem csak az árak szabályozását, hanem az árúsok minőségét is javíthatja.

Alig hiszem, hogy volna valaki a ki ezen szövetkezet szükségességét el ne ismeré, s a közönség túlnyomó része ennek létesítését ohajtja; de ennek dacára egy ily intézmény meg nem alakulhat.

Ugyan miért? —

Azért mert egy ily intézmény létesítésére nem elég az akarat és óhaj, hanem többeknek munkásságára van szükség: s egy újonnan alakuló társaság működését csak úgy kezdheti meg, ha tagjainak javarésze díjtalanul bizonyos munkakört vállal el — az igaz hogy az ily díjtalan munka hálátlan foglalkozás kezdetben, mert azt nem mindig méltányolják, de rövid idő múlva a vélemény megváltozik s működésüket elismerés fogja jutalmazni.

A tisztviselők szegényes meghatározott jövedelemre vannak utalva, s jövedelmük nem változik az élelmi cikkek árhullámzásával, hanem állandó jelleggel bír s nem növekszik a szükségletekkel arányosan.

Miután fizetésük alig elegendő a megélhetésre, törekedniök kell, hogy szükségleteiket lehetőleg első kezekből szerezzék be, hogy a közvetítőknek fizetett összeget megtakaríthassák, mert csak ez esetben felhetnek meg a társadalmi kötelezettségeknek. Mindaddig pedig a míg a tisztviselők anyagi jóléte biztosítva nem lesz, nem lehet társadalmi kötelezettségeket kívánni; mert a társas élet nem közönséges költségeket igényel s így már emberbaráti szempontból sem lehet azt senkitől sem kívánni, hogy ezért bárki is családját nélkülözésnek tegye ki, és esetleg adósságok által a jövő megélhetését is veszélyeztesse mert így is nagy azok száma kik a létért való küzdelemben adóssági terheket vettek a nyakukba. Az anyagi jólét előmozdítása a társadalmi élet egyik főfeladata, s ha ezt sikerül megoldani — a társadalmi élet önként ismét feljül.

A Pancsovai-Gazdasági-Egyesület alapszabálya.

(Folytatás.)

15. §. A közgyűlés.

Az egyesület minden év első negyedében rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, a tárgysorozat közlésével, hírlapi hirdetés útján 8 nappal a közgyűlés napja előtt hivandók meg. A közgyűlés az egyesület

összes megjelent tagjaiból áll, kik számukra való tekinet nélkül határozhatnak.

Az alapszabályok megváltoztatására vonatkozó határozat hozatalához 20 tag, az egyesület feloszlására vonatkozó határozat hozatalához pedig az összes tagok felének a megjelenése szükséges.

Rendkívüli közgyűlés bármikor tartható ha: 1. az igazgatóválasztmány, 2. vagy 20 egyesületi tag írásban kívánja s 3. ha az elnök szükségesnek tartja. A rendkívüli közgyűlés is a rendes közgyűlések módjára hivandó egybe.

A közgyűlést az elnök, vagy ennek akadályoztatása esetén a helyettese, az alelnök vezeti. Szavazategyenlőség esetében az alelnök szavazata dönt.

16. §. A közgyűlés tárgyai:

Az igazgatóválasztmány évi jelentés, valamint az egyesület vagyoni állapotáról szóló pénztárnoki jelentés fölött való határozatok.

A pénztárnoknak, a pénztárvizsgálóbizottság jelentése alapján felmentvény megadása.

Az igazgatóválasztmány által javasolt költségvetés és tisztviselők tiszteletdíjának megállapítása.

A tisztviselők, igazgatóválasztmányi és számvizsgálóbizottsági tagok választása a 4. §. 2. pontjában meghatározott időre.

Az igazgatóválasztmány által előkészített közérdekű gazdasági kérdések és ügyek megvitatása és ezek feletti határozathozatal.

Az igazgatóválasztmány által ajánlott tiszteletbeli tagok megválasztása.

Az alapszabályok megváltoztatása.

Kizárás miatt beadott felebbezés elintézése.

Határozathozatal az egyesület feloszlására tárgyában.

Az igazgatóválasztmány s egyes tagok által előterjesztett indítványok feletti határozathozatal.

17. §. A közgyűlés lefolyásáról jegyzőkönyv vettetik fel, melyet az elnök vagy helyettese, a titkár ír alá és az elnök által a közgyűlés megnyitása után kinevezendő két tag hitelesíti.

18. §. A titkár, igazgatóválasztmányi, pénztárvizsgálóbizottsági tagok megválasztása, szóval minden választás közfelkiáltással történik.

Azonban 10 tag írásbeli kivonatára köteles az elnök titkos szavazást elrendelni. Egyenlő szavazat esetén sorshuzás dönt.

19. §. Az egyesület titkára:

Az egyesület titkára áll: az elnök, alelnök, titkár, pénztárnok s ügyészből.

20. §. Az igazgatóválasztmány:

Az igazgatóválasztmány áll: az egyesület tisztikarából, a hivatalos tagokból és az egyesületi tagok sorából a közgyűlés által megválasztott 15 igazgatóválasztmányi tagból.

Érvényes határozathozatalra 5 tag jelenléte szükséges; fontosabb ügyeket az elnök határozathozatal előtt a napirendről levelet s azt a legközelebbi igazgatóválasztmányi ülés határozathozatala alá bocsáthatja.

21. §. A titkár és az igazgatóválasztmány, valamint pénztárvizsgálóbizottság tagjai 5 évre választatnak. Időközben elhalt, elköltözött, vagy lemondott

Folytatás a mellékleten.

mert ő községi titkos bakter, én meg bankógyáros; lám, csak egy százas van nálam azt is olcsóbban kinalom, aztán szólni akarok a vasúton; hanem hát nem hiába, hogy ő a község titkos baktere, ismeri jól az ilyen alakokat stb., stb.

Most aztán rajtam volt a sor szónokolni; neki támadtam, neki az ostoba községének, hol ilyen bakterek tanyáznak; megmutattam atyám levelét, hogy én a híres Sasok familiából való vagyok, hogy a sógorom csendőrk kapitány és kivájják a szemét, ha bántani merne egy Sas-fiókot.

Ez hatott.

Visszaadott mindent, hanem azért mégis csak szemre hányóan szóló felém:

„Hát ha így áll a dolog, az már más; de ha már az úr hiába fárastott be ide s okozott nekem annyi kellemetlenséget, illő volna mégis, hogy legalább fizessen egy pohárka bort.

Óráltam, hogy ilyen olcsón megszabadulhatok tőle; odaadtam hát neki egyetlen koronát.

„Itt van, no; ígyék egy pohárral, de a mi marad, az az enyém! —

Szépen megköszönte, zsebre vágta — és indult kifelé.

„Hát mi lesz a vissza adással? — kiáltottam utána.

Pista bácsi egyet ránt a vállán és mosolygva szól vissza:

„Ilyen urak közt nem szokásos! — Alászolgálja! — Megköszöntve álltam a Mózsi előtt; már most miből fizessek?

Volt ugyan egy dinárom a zsebembe, de hátha nem fogadja el?!

Kértem a számlát.

„Hűsz krajcár! —

Odaadom a dinárt: elfogadja és visszaad kegyesen öt krajcárt.

„Téved; hiszen még huszonöt jár vissza! —

De Mózsi méltatlankodva feleli:

„Jár, ha jár! Mástól talán kaphat huszonötöt. De én kérem, olvasom ám az újságot. Lám, milyen

nagy szárazság volt oda lenni a nyáron! Aztán — tette hozzá hozzá halkán — „megint valami revolúcióról rebesgetnek. Örüljön, hogy elfogadom.“

Futottam a vonathoz; szerettem volna Pista bácsiuk szólni, de gondoltam, jobb lesz hallgatni, mert ha dinárt lát, csakugyan hamispénzesnek tart még.

Szerencsésen — lekéstem a vonatról.

„De“ — mondta az ór — „egy óra múlva indul a tehervonat; azon haza viszik, mert nálunk a jegye arra is érvényes.“

Letelepedtem és vártam. Még is jött a tehervonat; az ór helyet szorított az utolsó kocsiiban, s most már szebb reményekkel néztem a jövő elé. Megköszöntem az órnek szívességét, hanem hát nem volt nálam több a Mózsi öt krajcáránál.

„Fogadja kérem“ — szóltam nagy szerényen — „majd máskor többet.“

Azzal indult is a vonat. — Hallottam ugyan valamit piszkosságról, dörmögést snász-alakról de a borjak és tehének bőgése csakhamar elnyomta az ór monológiáját.

Este tízkor otthon voltam. Mindent zárva találtam; enyéim hat órákor elutaztak, a cselédség meg nem volt található.

Sietem a vendéglőbe. Éljenekkel fogadtak a törzsasztalnál.

Ettem, ittam, hogy talán még nézni is örömet lehetett; közben elmondtam, hogyan jártam híven megőrzött szásasommal.

„Felváltjuk, felváltjuk“ — kiáltották mind lelkesedve.

És csakugyan felváltatták előbb tízesekre, majd koronákra, végre hogy a pikolóknak is jusson, filérekre. Virradatig váltogattuk, a mig csak lehetett.

Ki danolva, ki dudolva, de csak haza jutottunk. Mert ha sok a pénz, jó a bor, magas a kedv, nehéz megélnie a becsületes embernek.

S hozzá talán még el sem hiszik, hogy sok a jóból is megárt? —

Melléklet a „Végvidék“ 44. számához.

tag helyére új tag választandó. A választás ilyen esetben a legközelebbi rendes választásig érvényes.

22. §. Az igazgatóválasztmány hatásköre.

Igazgatóválasztmányi ülések két havonként tartanak. Rendkívüli igazgatóválasztmányi ülést a szükséghez képest, az elnök bármikor hívhat egybe. Az igazgatóválasztmányi ülések az ülést megelőzőleg 24 órával előbb körözvény útján hivandók egybe.

23. §. Az igazgatóválasztmányi ülések tárgya mindazon ügyek feletti intézkedés a melyek ezen alapszabály 3. szakaszában felsorolva s melyek a közgyűlésnek fentartva nincsenek.

Az igazgatóválasztmány állapítja meg évről évre a munkatervet, továbbá a kezelési ügyrendet; gondoskodik az egyesület termékeinek értékesítéséről s meghatározza a felszerelések használati díját. Kiállításokat rendez. Megalapítja a mezőgazdasági termények muzeumát s azt gyarapítja. A rendes közgyűlés megtartásának idejét meghatározza s ennek tárgysorozatát összeállítja. Az elért kísérleti eredményekről a gazdaközöniséget időközönként a helyilapok útján értesíti. A kertészt s szükséges segédszemélyzetet felfogadja s elbocsátja. Tagokat az egyesületbe felvesz. Fedhetlenséget elvesztett tagokat az egyesületből kizár. A pénztárt, tetszés szerinti időközönként, kiküldöttjei által rancsoltatja. Évenként a leltárt felvétel. A jövő évi költségvetést előkészíti. Az egyesület működéséről szóló évi jelentést a titkár tervezete alapján összeállítja s a közgyűlés elé terjeszti. Rendkívüli közgyűlést a szükséghez képest egybehív s annak megtartási idejét s tárgysorozatát megállapítja. Gondoskodik a közgyűlési határozatok végrehajtásáról. Ellenőrzi a tisztviselők működését s megállapítja kiküldetések alkalmával azok napidíját s költségeit. Javaslattal tesz a közgyűlésnek tiszteletbeli tagok megválasztása iránt. Végre jogában van a közgyűlés által jóváhagyott költségvetés keretében, a szükséghez képest a felvett összegeket az egyet céljaira felhasználni.

Az igazgatóválasztmány üléséről jegyzőkönyv vétetik fel, melyet az elnök és titkár ír alá s mely a következő igazgatóválasztmányi ülésen egész terjedelmében felolvasandó és hitelesítendő.

24. §. Az igazgatóválasztmány jogosítva van saját kebeléből a szükséghez képest gazdasági szakosztályokat szervezni s ezek működési körét meghatározni.

25. §. Az elnök hatásköre:

Képviseli az egyesületet a kormány, bíróságok, hatóságok, jogiszemélyek, testületek s egyesekkel szemben. Összehívja a köz- és igazgatóválasztmányi üléseket s vezeti azokon a tanácskozásokat. Gondoskodik az igazgatóválasztmány határozatainak végrehajtásáról. Titkos szavazás esetén kinevezi a szavazásbiztos tagjait. Kijelöli a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőit. Joga van a pénztárt bármikor felülvizsgálni. Utasítást ad a titkárnak az ügydarabok elintézésére. A költségvetés keretében megállapított összegeket utalványozza. Sürgős esetekben 100 koronáig terjedhető összeget utalványoz s ezt a legközelebbi igazgatóválasztmányi ülésnek jóváhagyás végett bejelenti. A kertész s felfogott munkások felett a fegyelmi jogot gyakorolja. Szavazategyenlőség esetén dönt. Megbízást és felhatalmazást ad az egyleti ügyészeknek az egyesület jogi ügyekben képviselni s végre a titkár, pénztárnok s ügyész akadályoztatása esetén gondoskodik azok helyettesítéséről. Minden ügydarabot aláír.

26. §. Az alelnök.

Az alelnök akadályoztatása esetén, annak szóval vagy írásbeli megbízása folytán az alelnököt helyettesíti s ez esetben ugyanazon jogai és kötelességei vannak, mint az elnöknek.

27. §. A titkár.

A titkár vezeti a közgyűlési és igazgatóválasztmányi ülési jegyzőkönyveket, valamint az összes rendtartási könyveket. Elkészíti az évi jelentés tervezetét; végzi az összes írásbeli teendőket. Minden jegyzőkönyvet, ügydarabot az elnökkel aláír. Elintézi az alelnök utasításai értelmében a beérkezett s kiadandó ügydarabokat.

Kezeli az irattárt, a könyvtárt s őrzi az egyesület pecsétjét. Akadályoztatása esetén helyettesítéséről az alelnök gondoskodik. A titkár a közgyűlés által megállapított tiszteletdíjat, valamint irodaátalányt kap.

28. §. A pénztárnok.

A pénztárnok az egyesület készpénz vagyonát kezeli.

A pénztárnok köteles: A közgyűlés által kiadandó utasítás szerint a könyveket vezetni és a kezelt készpénz értékekről szamot adni. Köteles továbbá minden igazgatóválasztmányi ülésen a pénztár állapotát kitüntetni s a rendes közgyűlésen a bevételek s kiadásokról rendes kimutatást szerkeszteni s az egyesület készpénz vagyonáról számadást előterjeszteni; a tartozásokról rendes jegyzéket vezetni, a hátralékok összegét az adósok névjegyzékével együtt behajtás végett az elnöknek minden év december hó végéig benyújtani. A tagdíjak beszedésére és a postai küldemények felvételére akadályoztatása esetén az alelnök jogosított. Akadályoztatása esetén helyettesítéséről az alelnök gondoskodik. Ha a pénztárba tekintélyesebb összeg folyt be, erről az alelnöknek jelentést tesz, a ki annak gyümölcsetételére iránt intézkedik.

Kifizetéseket csak az alelnök utalványozására teljesít.

(Vége következik)

H I R E K.

Halottak napja. A keresztény világ november 2-án ünnepli: a halottak napját. Könyv omlik a sírdombra, mely halottainkat takarja, sóhaj, ima száll a Mindenség Űrához, kinek örök birodalmában azoknak lelkei, kik itt velünk együtt szenvedtek és reménykedtek, a földi salaktól megtisztva, a mennyei élet tiszta boldogságát élvezik. S mégis a bűnnek, könnynek és emlékezésnek szomorú napja ez, mert mi földi gyarló halandók kedveseink elhunytán csak a mi fájdalomunk mérlegeljük, érezzük. Pedig azok az igazi boldogok, a kik a földi szenvedéseken immár túl vannak. Halvány mécses gyulnak ki a halotti pompába öltözött koszorú sirokon, az emlékezésnek és szeretetnek meglátó, néma tanúi. A halottak birodalma pedig meg fog népesülni. Szülők, testvérek, gyermekek, rokonok és jó barátok ezren és ezren fognak a virágos sírokhöz zarándokolni, hogy emlékezzenek, könyvezenek és imádkozzanak. Hogy emlékezzenek azokról, kik talán még nem is oly régen szerető testvér, jó, engedelmes gyermek, gondos, önfeláldozó szülő, testi-lelki jó barát voltak s kik immár por és hamj; hogy sirassák az elmúlt örömeik rövid perzeit és imádkozzanak érettök és ömágukért. Halottak napján menjünk a temetőbe — emlékezni és imádkozni.

Személyi hír. Lasz József a temesvári kir. tábla elnöke a hét elején városunkban időzött és megvizsgálta a helybeli kir. törvényszéket, hol mindent a legpéldásabb rendben talált.

Városi közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága október hó 31-én tartandó V-ik rendes közgyűlésének tárgysorozata a következő:

1. Polgármester havi jelentése. —
2. Kolozsvár város megkeresése a kisajátítási törvény módosítása tárgyában intézett feliratának támogatása iránt. —
3. Debreczen város megkeresése a magyar nyelv és jelvényeknek a külképviseletben érvényre juttatása iránt intézett feliratának támogatása iránt. —
4. Zombor város megkeresése az élelmi szerek mesterséges drágításának megállítására iránt intézett feliratának támogatása iránt. —
5. Az országos magyar gazdasági egyesület megkeresése a galíciai bevándorlás megállítására iránt intézett feliratának támogatása iránt. —
6. Az 1905. évi virilis néj gyűlés bemutatása. —
7. Az 1905. évi vár. költségvetések tárgyalása. —
8. 1905/1906. évi utadó költségvetés. —
9. Jelentés a „Mária-Valéria“ alap vagyoni állapotáról. —
10. A helyben működő csendőrségre vonatkozólag kötéendő szerződés tervezete. —
11. A mezei rendőrség újjászervezéséről alkotott, kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendelet kihirdetése és életbe lépése. —
12. Előterjesztés az itteni légszuszoggyár megváltása illetve más közvilágítási berendezés kérdésében. —
13. A m. kir. járási erdőgondnokságnak átírata, a városi erdőterületek kiegészítése iránt. —
14. Előterjesztés egy negyedik országos vásár tarthatásának ki- és szűkítése, a mostani vásárok megtartási napjainak áthelyezése és a vásár tartási jog megváltása tárgyában. —
15. Schulez Simon fakereskedőnek kérvénye, telepével határos 1000 m² városi területnek bérbeadása iránt. —
16. A „Pancsova“ vasúti állomás előtti feljárók fenntartásához a város által fizetendő évi hozzájárulás tárgyában előterjesztés. —
17. Az 1904. évre szükséges póthitelek iránt előterjesztés. —
18. Konczek Sándor díjok kérvénye, segély iránt. —
19. János Károly rendőr nyígdíjazás iránti kérvénye. —
20. Ugyanily kérvénye Bús András rendőrnek. —
21. Búza Petrec Zsuzsanna bába — oklevelének kihirdetése. —

Új egyházi felügyelő. A pancsovai ág. ev. egyházközség mult vasárnap tartott gyűlésében egyhangulag Nauer György kir. törvényszéki vizsgálóbíró választotta egyházi felügyelővé. Az új felügyelő városunk társadalmának egy igen kedvelt, rokonszenves tagja, kinek működése bizonyára maradandó lesz az itteni ág. ev. egyház életében.

Athelyezés. Dr. Votisky Géza torontálmegyei — és Hajnal Bernát beregmegyei kir. tanfelügyelői töltnokok kölcsönösen áthelyeztettek.

Szanatoriumi hölgybizottság városunkban. A József főherceg Szanatorium Egyesület hölgybizottsága városunkban is megalakult. A bizottság megalakítása valóban szép, nemes és üdvös gondolat volt, mert minden ügynek győznie kell, amelyet a magyar nők felkarolnak. A megalakult hölgybizottság tagjai:

B. Zákó Miláné, Christian Antalné, Csurosni Miklósné, Fritsch Fülöpne, Fritzsche Ernőné, Dr. Gyertyánffy Jenőné, Özv. Gramberg Ferdinándné, Graf J. Pálné, Dr. Jovánovics Istvánné, Jovánovics Milánné, Dr. Karattur Arthurné, Dr. Kehrér Károlyné, Mattanovich Adolfné, Dr. Milassin Kálmánné, Mannó Gyöngyné, May Márkusné, Dr. Publik Ernőné, Radda Mihályné, Reich Gáborné, Dr. Sositinszky Adolfné, Scholmáshy Adolfné, Szabó Jánosné, Dr. Szanojevics Beaniszlávné, Tordai Gyöngyné, Ulmer Józsefné, Dr. Weil Adolfné, Dr. Wittig-schlager Rezsőné, Özv. Zsivkovics Marja.

Mulatság a körben. A Társaskör nov. 5-én saját helyiségében házi estélyt rendez. A műsor gazdag. Lesz vígjáték, vonós-négyes, ének, fuvola, cimbalom stb.

Egy elfelejtett közgyűlési határozat. A törvényhatósági bizottság székelvényi Christian Antal indítványára mult évi november havi közgyűlésen elhatározta ill-tve utasította a város polgármesterét, ki a pancsova-petrovoszellői vasút részvénytársaság elnöke is, hogy a vasútrészvénytársaság évi jelentéseit a városi közgyűlésnek mindig mutassa be még pedig oly időben, hogy a részvénytársaság üléseitől számított 14 nap alatt tárgyalható legyen. Ugy tudjuk, hogy a vasúttársaság hónapokkal ezelőtt tartotta közgyűlését, hallomás szerint jelentését ki is nyomatta, de a város közgyűlésének még ez időig be nem muatta. Vagy talán tényleg úgy van, mint az ügykezelő nyíltan hirdeti, hogy a városnak a vasút dolgaihoz semmi köze?!

Kiállítási hírek. A lefolyt héten 36 új helybeli iparos kiállító jelentette be a kiállításra való részvételét. Eddig-lé van 232 ipari — 59 női kézimunka — 19 segédek és inasok és 13 mezőgazdasági bejelentés. Ujabbán Grossler Károly budapesti gépgyáros is kért 250 négyzet méter területet gyártmányai részére. — Franzfeld község utazásra máltó módon vesz részt jövő évi kiállításunkon. A megszavazott anyagi hozzájáruláson kívül elhatározta Franzfeld községe hogy kiállító részére külön díszes pavilont épít. A franzfeldi ipartestület pedig 500 korona kamatmentes kölcsönt bocsájt szegény sorsu kiállító tagjainak rendelkezésére.

Helyreigazítás. Mult számunkban említettük, hogy a német városok drezdai kiállításáról közgyűlési határozat értelmében teendő jelentés még nem nyújtatott be. Illetékes helyről nyert értesítés szerint a jelentés már régen lett beadva. Nagyon szívesen közöljük a felvilágosítást és csak azt jegyezzük meg, hogy a legilletékesebb, a jelentés tételre kötelezettnek nyilatkozata volt hírnök alapja.

Meglopott főkapitány. Hétfőn, fényes nappal elloptak a városi főkapitány udvarából egy kocsiara való kukorica szarát. A tettes elvesztett nyomát — nyomozza a rendőrség erélyesen, de sikertelenül. A maliciozus tolvaj úgy látszik nagyon ismerős a helyi viszonyokkal, azért lopott nappal, mert tudja, hogy éjjel a főkapitányi lak és hozzá tartozó részei és környéke külön rendőrségi őrzetnek örvend még akkor is, ha az egész város területére, mint egy elmúlt közeli vasárnapon éjjel megesett, csak két rendőr jutott is. No de hisszük, hogy másként lesz, ha eljön a csendőrség világa.

Bérbe adott városi földek. A buza vetés alá kerülő városi földek bérbeadását a mult héten fejezte be Jovanovics Sándor gazdasági tanácsnok. A bérbe adott 451 hold földért 12139 korona évi hasznóbér folyt be. Egy holdért átlag 27 korona bér fizetett. A végeredmény 700 koronával kedvezőbb mint az ugyanezen földekért 1902-ben elért hasznóbér.

Államsegély. A kereskedelmi m. kir. miniszter Pancsova város utalappja javára a f. évre 5000 kor. államsegélyt utalványozott.

Rendőrségi tevékenység. Penteken igazi őszi időjárás volt. Szakadatlanul esett az eső, úgy hogy még a kutyák sem verték ki sehol. Közbiztonságnak annyira leszűlt őrre azonban éberen örködtek a rendre. Délután ugyanis szakadó esőben — mint egy kávéházi vendégtől értesültünk — egy rendőr forgos kalppakkal, szinte szokatlan díszben, daczolva a szakadó esővel és ritkán tapasztalt türelemmel és humanizmussal a vároházára terelt egy lármázó, csendháborító hat szálból álló — liba sereget. Aztán mondja valaki, hogy nálunk nem csipik el a csendháborítókat. Különösen ha behajtsukért díj jár. Hát ha a tolvajokért stb. is bizonyos díj járt volna, nem lett volna-e eredményesebb a rendőrség működése. De ez a javaslat eső után köpenyeg, mert nyugalmomba a vonuló rendőrséget november 1-étől csendőrség helyettesíti.

Fertőző betegségek állása. Városunkban a mult héten 5 vörheny- és 1 bárányhimlő eset fordult elő. Egy gyermek difteritiszben meghalt.

Végrehajtás akadályokkal. Az idej rossz termés különösen mélyen sújtotta F. M. földesurat, kinek birtoka túl volt amúgy is terhelve és a végrehajtások napirenden voltak nála. A végrehajtó, ki a szomszéd városból jött mindig a tanyára, nagy előzékenységet tanúsított mindenkor a földbirtokossal szemben, úgy hogy mindig egyedül végezte feladatát és se becúss, se fiskális nem kísértette útjára. Azért meglepte, midőn egy pár héttel ezelőtt a régi kuria kapuit éppen a szeme előtt zárták be és az uraság kocsisa a rácson át megmagyarázta, hogy a végrehajtót kísérettel együtt nem engedi át a nagyságos úr a kapun. Hiába magyarázta a végrehajtó, hogy az a két úr, ki vele jött, előtte teljesen ismeretlen s csak a véletlen alkalmatosságot használva ki, hozta őket az ő kocsiján az urasághoz, a kocsi nem nyitott kaput, mert kérdésére, hogy mit keres akkor itt az két úr is, azt a választ kapták, hogy ők csakis az urasággal hatáskörök intézhetik el jövetelük célját. Majd a végrehajtó az idegenektől bocsánatot kérve, egyedül ment be a földesúrhoz és felvilágosította a ház urát a künn várakozó két úr kinos helyzetéről. A házigazda ezek után egy külön szobában fogadta a két látogatót. Ezek megkérték, hogy most már tekintettel arra, hogy végrehajtó van a háznál, zárna be ezen lakosztályhoz vezető ajtókat, mert előbb nem mondják el jövetelük célját. A látogatók rejtélyes magaviselete nagyon izgatottá tette a földes urat. Az izgalom azonban a szóval ki nem fejezhető öröm hatása alatt csak fokozódott, midőn megtudta, hogy ezek a vendégek Török A. és Társa budapesti bankházból jöttek, hogy kifizessék nekik az előző napon nyert legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt. A végrehajtó segédszemélyzetének tartott vendégek — most már a szerencse követői, árverési jegyzőkönyv helyett hálalevelt vittek el a Török bankháznak.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozatlan Ferencz József keserűvizet.

Fogfájás és szájbüzt azonnal megszüntet a „Plombus” amerikai öplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

A m. kir. államvasutak téli menetrend-kivonata.

Vonatok indulása és érkezése. Pancsováról illetve Pancsovára.

Indul:

a) A pancsovai pályaudvarról:
Verseczre indul: reggel 3 ó. 41 p., délelőtt 8 ó. 30 p.; délután 2 ó.
„érkezik: reggel 6 ó. 57 p.; délután 12 ó. 15 p.; délután 5 ó. 40 p.
A hajnali 3 ó. 41 p. és d. u. 2 ó. induló vonatok Temesváron át közvetlen vonatok Budapestig ny. p. u.; utóbbinál közvetlen kocsi is közlekedik. Budapestre érkező reggel 7 ó. 15 p. és este 7 ó. 10 p.
Román-Petréről ind. T.-Kabinra délelőtt 10 ó. 53 p. este 8 ó. 19 p.
Temes-Kubinról ind. reggel 3 ó. 30 p.; d. u. 1 ó. 40 p.
Alibunáról (Számos-Szécsány felé) ind. hajnali 4 ó. 55 p. és d. u. 2 ó. 50 p.
Alibunára (Szécsány) ind. 8 ó. 10 p.; érkező d. e. 10 ó. 30 p.

b) A pancsova-józsefvárosi pályaudvarról:
Nbecskerekre ind. reggel 5 ó. 35 p.; d. u. 1 ó. 50 p. (Bégapart) érkező reggel 8 ó. 27 p.; d. u. 5 ó. 40 p.
Nbecskerekre „ „ d. u. 5 ó. 55 p.
Budapest ny. p. u. érkező reggel 7 ó. 15 p. és este 7 ó. 10 p.
Antalfalváról ind. (Számos-Szécsányra) d. u. 3 ó. 30 p.
Antalfalvára érkező (Szécsány-Számoson át) reggel 6 ó. 47 p.

Érkezik:

a) A pancsovai pályaudvarra:
Budapest ny. p. u. ind. este 6 ó. 50 p. és 10 ó. 10 p. reggel 8 ó. 30 p.
Versecz ind. reggel 4 ó. 48 p. és 8 ó. 50 p. este 6 ó. 20 p.
Verseczről (Alibunár és T.-Kubinról is) érkezik: reggel 7 ó. 45 p. d. u. 12 ó. 20 p. este 9 ó. 52 p.
b) A pancsova-józsefvárosi pályaudvarra:
Budapest ny. p. u. ind. este 6 ó. 50 p. és 10 ó. 10 p. reggel 8 ó. 30 p.
Nagybecskerek ind. reggel 8 ó. 10 p. este 6 ó. 20 p.
Nagybecskeresről érkezik:
d. u. 12 ó. 13 p.; este 9 ó. 20 p.
Nagybecskerek Bégapart (Szécsány, Számos, Antalfalván át) indul reggel 3 ó. 33 p. és Pancsova-józsefvárosra érkező reggel 7 ó. 59 p.

Zimony-Budapest és vissza:

Zimonyból ind. reggel 6 ó. 39 p. (gy. v.) 8 ó. 37 p. (sz. v.)
d. u. 4 ó. 44 p. (sz. v.)
Budapestre k. p. u. érkező d. u. 1 ó. 10 p. este 6 ó. 55 p.
reggel 7 ó. 05 p.
Budapest k. p. u. ind. reggel 7 ó. 15 p. (sz. v.) d. u. 2 ó. 40 p. (gy. v.) este 10 ó. 25 p.
Zimonyba érkező este 6 ó. 43 p. és 9 ó. 35 p. d. u. 10 ó. 56 p.

A Franklin-Társulat kiadása.

A Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdíszesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósunk, Fraknói Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja, s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét is nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát is beleilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet Badics Ferencz válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két kötetet kívül megjelent még az V-ik sorozatban Vörösmarty V. kötete, Arany János III. kötete és Szigligeti II. kötete.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.
Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte Váczy János.
Kisfaludy Sándor munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.
Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte Angyal Dávid.
Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.
Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.
Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.
Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.
Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.
Tompai Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévay József.
Vajda József kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Endrődi Sándor.
Vörösmarty Mihály munkái I., II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók nevű 20 korona kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

WITTIGSCHLAGER C.

KITÜNTETVE:

Budapest 1885. ezüst érem.
1896. elismerő oklevél.

KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZETE

KITÜNTETVE:

Temesvár 1891. ezüst érem.
Páris 1900. bronz érem.

Pancsován, Gromon-utca 2. szám alatt, saját házában.

Készít mindennemű

könyvnyomdai munkákat,

u. m.: szín- és műnyomást, műveket és brosurákat az országban divó minden nyelven, ügyvédi és hivatali táblázatokat, számlákat, szállítóleveleket, körözüvényeket, árjegyzékeket,

eljegyzési és esketési kártyákat, meghívókat, gyásszjelentéseket, gabonavásárlási szelvényeket, látogató-, czim- és ajánlási-kártyákat, ezimel és ezéggel ellátott levélpapírokat és kenderboritékokat stb. stb.

izléses, tiszta és szép kivitelben

a lehető legolcsóbb áron.

Mindennemű könyvkötészeti munkák csinos kivitelben, jutányos árak mellett végeztetnek.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. járásbíróság 1903. évi Sp. III. 275 számú végzése következtében **Feymann Gyula** ügyvéd által képviselt **Mayer Ferencz fia** javára **Vukov János és neje** ellen 400 kor. s jár. erejéig 1903. évi november hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján 1- és felülfoglalt 766 kor. becsült butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbíróság V. 848/1904. évi számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi július hó 15. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 123 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Pancsován adósok lakásán leendő eszközölésére 1904. évi november hó 11-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltik.

Kelt Pancsován, 1904. évi október hó 28. napján.

A r g a y.
kir. bír. végrehajtó.

1-1

17909. szám.
1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a m. kir. államkincstár javára 134 kor. 42 fill. tőke, ennek 1903. évi január hó 1-től járó 5% kamata 13 kor. 30 fill. eddigi 13 kor. 30 fill. jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144 §-a alapján s 146 §-a értelmében **Zága Adám** ozorai lakos ellen a területén levő Antalfalvai járáshoz tartozó Ozora községben és az ozorai 240 f. 2174 sz. tkben foglalt: 1.) 256 sz. ház és 300 öl házhelyre 224 kor. 2.) II. d. 45 hrsz. 2800 h. II. o. kaszállóra 337 kor. 3.) 243 hrsz. 1 h. II. o. szántóra 395 kor. 4.) 243 hrsz. 1 h. II. o. szántóra 197 kor. 5.) 270 hrsz. 200 öl kertre 40 kor. 6.) 200 hrsz. 260 öl szőlőre 102 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Ozora községében 1904. évi december hó 29. napjának d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Ozora községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltáson alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 22 kor. 40 fill. 33 kor. 70 fill. 39 kor. 50 fill. 19 kor. 70 fill. 19 kor. 70 fill. 4 kor. 10 kor. 20 fill. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881: 60 t.-cz. 170 §. értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni. A kisbirtokosok országos földhitelintézetek bánatpénz letétele nélkül árverelhet.

Pancsován, 1904. évi október hó 7-én.

Dr. Bernhardt,
kir. albiró.

6776. szám.
1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alibunári kir. bíróság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a kir. államkincstár javára 252 kor. 13 fill. tőke ennek 1903. évi szeptember hó 26-tól járó 5% kamata 19 kor. 30 fill. eddigi és 18 kor. 30 fill. jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881: 60 t.-cz. 144 §-a alapján **Nédics Mihály** Dobriczai lakosok ellen a Dobriczai 1965 sz. tkvb. foglalt: 1.) 800 öl gyümölcsöskertre 112 kor. 2.) 1185 öl gyümölcsöskertre 165 kor. 3.) 1190 öl gyümölcsöskertre 165 kor. 4.) 67 hrsz. 1 hold III. o. szántóra 27 kor. 5.) 1 dülő 1 hrsz. 2 hold I. o. szántóra 445 kor. 6.) 25 hrsz. 1 hold I. o. kaszállóra 222 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Dobricza községében 1904. évi december hó 5-én d. e. 9 órakor fog megtartatni úgy a tkvi hivatalban mint Dobricza községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

Kelt: Alibunáron, 1904. évi szept. hó 19-én.

Tengler,
kir. albiró.

Pályázati hirdetés.

A megüresedett révaufjalui községi jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 1700 korona évi fizetés 204 korona útiállalány 3 öl kemény tűzifa szabad lakás és magánmunkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak szedhetesének élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok a kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy elmélete képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszejgabirósághoz folyó évi november hó 21-ig küldjék be. Később beérkező kérvények figyelembe vételtől nem fognak.

Pancsován, 1904. évi október hó 27-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszejgabiró.

2-1

Bolthelyiség bérbeadás.

A városi székház mellett fekvő, Panajoth Pál örökösei tulajdonát képező 2. sz. házban levő fűszerbolt helyiség állványokkal együtt vagy azok nélkül 1904. évi december hó 1-től 1907. évi nov. hó 31-ig terjedő 3 évre ajánlati verseny útján bérbeadandó. A bérösszeg 1/4 évenként előre fizetendő. Lepecsételt ajánlatok a megajánlott évi bérösszeg kitételével s annak megjelölésével, hogy mily üzlet számára van szándékba véve a a bolthelyiség kibérlése, f. évi november hó 15-én déli 12 óráig **Szabó János** vár. főjegyző, árvaszéki előadó irodájában nyújtandók be.

Az ajánlatok el- vagy el nem fogadásáról f. évi november hó 25-éig **Dragicevics Lázár** gyám írásban fogja értesíteni az ajánlattéveket.

A bérbeadandó bolt mellékhelyiségeivel együtt **naponta megtekinthető** — vasárnap kivételével — délben 11—12 óráig. Bővebb felvilágosítást nyújt **Dragicevics Lázár** gyám és dr. **Karattúr Arthúr** ügyvéd úr.

A bolthelyiség felosztva is bérbeadatik.

*-3

→ Védjegy: „Horgony”. ←

A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynek, csúznál és meghűléseknek** bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevitelkor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.** Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi * * * küldés

*-2

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„PLOMBUS”-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus” ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fogakra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviseléstől, melynek czime:

„Plombus” szétküldés, Pásztó, Heves-m.

16-7

Uj!!

Legujabb!!

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték legujabb föelarúsítója ajánl

legelőször

a legujabb eredeti sorsjegyeket

1/1	1/2	1/4	1/8
12 kor	6 kor	3 kor.	1.50 kor.

Schwáb Lipót

Budapest,

Vl., Gyár-utca 43. szám.

4-1

Világhirű!

a „**REKORD**“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hit-lesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63. cm. nagyságban ára — 20 korona
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára — 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerz és azokat egyenkint vagy egyszer e beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

20-1

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

Erzsébet-szanatorium-sorsjegyek

részletfizetés mellett előrusítására.

FUCHS H. váltóháza

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 1.

Liniment. Capsici comp., Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésül használt házszer be-szárlásánál, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre.

Minden gyógyszerárban kapható.

A háznál és utazáson nélkülözhetetlen szer

Thierry A. gyógyszerész Balsamja

általánosan elismerve és méltatva.

Legjobb hatással rossz emésztésnél: s ennek mellé következményeinél, mint, felbőfésnél, gyomorégésnél, székszorulásnál, savképződésnél, teltség érzésnél, gyomorgörsnél, étvágyhiány, hurut, gyulladásknál, gyengeségűél, fellövődésnél stb. stb.

Hatása györes-és fájdalomszüntető köhögéscsillapító, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb küldés posta útján 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 kor., díjmentesen, netto.

Kisinybeni eladás mellett a raktárakban 1 kis üveg ára 30 fillér, 1 duplaüveg 60 fillér.

Ügyeljünk az egyedüli, forgalomba engedélyezett „Ich dien allein echt“ feliratú zöldszínű apáca-védjegyre.

Ezen készítmény utánzása és forgalomba hozatala, úgyszintén ismételtadása más, törvényesen meg nem engedett, tehát forgalomba hozatalra nem jogosított balszamoknak büntető törvényileg sújtatik.

Thierry A. gyógyszerész (százlevelű rózsza)

Centifolia-kenőcse

fájdalomcsillapító, puhító, oldó, szívó, gyógyító hatású, stb. Legkisebb postai küldés 2 tégely, bérmentve K. 3.60. A raktárakban, kisinybeni eladásnál tégelyenként K. 1.20. Központi raktár Budapesten Török J. és Dr. Egger Leo és J. gyógyszerárjaiban, továbbá Vértés gyógyszerésznél Lugoson, Direkt rendelésűl „An die Schutzegel-Apotheke des A. Thierry in Pregradna bei Rohitsch-Sauerbrunn“ ezimzés használandó.

Ha az összeg előre beküldeték, egy nappal előbb eszközölhető a küldés, mint utánvét mellett, s az utánvételezési pótdíj is elesik, miért is ajánlatos az összeget előre beküldeni s az utalvány szelvényén a megrendelést eszközölni, a lakezimnek pontos feltüntetésével.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főáradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyerményket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15 osztály-sorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000. 1 nyeresemény 400.000.

1 à 200.000. 2 à 100.000. 1 à 90.000. 2 à

80.000. 1 à 70.000. 2 à 60.000. 1 à 50.000.

1 à 40.000. 5 à 30.000. 3 à 25.000. 8 à 20.000.

8 à 15.000. 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1) eredeti sorsjegy frt — .75 vagy kor. 1.50; 1) eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

2) " " " 3.— " " 6.—; 1) " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyek utánvétellel vagy az összeg előzetes bektüldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

≡ f. é. november hó 6-ig ≡

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáradánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben { utányvételezni kérem } A nem tetző törlendő.
{ postautalvánnyal küldöm }
{ mellékelem bankjegyekben (béllyegekben). }

Pontos cím:

Képes levelezőlapok

nagy választékban kaphatók

WITTIGSCHLAGER C. könyv- és papirkereskedésében

Pancsován.

Schicht-szappan

„szarvas“

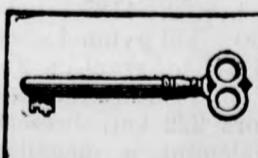
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Nyomt. Wittigschlager C.-nél Pancsován.